

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Cdo/55/2024
Identifikačné číslo spisu: 3621200774
Dátum vydania rozhodnutia: 15.04.2025
Meno a priezvisko: JUDr. Soňa Mesiarkinová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2025:3621200774.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu J & M PROPERTY s. r. o., Prievidza, Jégeho 6/10, IČO: 45 705 011, zastúpeného advokátom JUDr. Františkom Vavráčom, Banská Bystrica, Horná 51 proti žalovaným 1/ V. S., narodenej XX. Q. XXXX, V. L., V. XX/X, 2/ K. C., narodenej XX. V. XXXX, V. L., V. XX/X, 3/ T. S., narodenom XX. Q. XXXX, V. L., V. XX/X, zastúpeným advokátom JUDr. Drahomírom Ivanom, Zvolen, Námestie SNP 41, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, vedenom na Okresnom súde Partizánske, v súčasnosti Okresný súd Prievidza pod sp. zn. PE-3C/20/2021, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 25. októbra 2023 sp. zn. 5Co/39/2023, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaní 1/, 2/, a 3/ majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Partizánske (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom č.k. 3C/20/2021-159 zo 6. októbra 2022, zamietol žalobu ktorou sa žalobca domáhal určenia vlastníctva k nehnuteľnostiam zapísaných na LV č. XX, a to rodinný dom, súp. č. XX, postavený na parcele KN-C č. XXX/XX a pozemku parcely registra „C“ č. XXX/XX o výmere 214 m² - zastavaná plocha a nádvorie a pozemku parcely registra „C“ č. XXX/XX o výmere 216 m² - zastavaná plocha a nádvorie, k.ú. V. L..

1.1. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že dňa 29. 01. 2021 uzatvoril žalobca ako predávajúci so žalovanou 1/ a jej nebohým manželom ako kupujúcimi kúpnu zmluvu, predmetom ktorej bol prevod nehnuteľností za kúpnu cenu 113.000 eur. Kúpna cena mala byť podľa zmluvy uhradená na číslo účtu IBAN: B. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX. Kúpna cena mala byť podľa zmluvy uhradená pred podpisom kúpnej zmluvy, čo potvrdili predávajúci a kupujúci svojimi podpismi. V prípade neuhradenia kúpnej ceny tak, ako bolo dohodnuté v zmluve, vzniká predávajúcemu nárok na odstúpenie od zmluvy. Žalovaná 1/ dňa 12. 04. 2021 podala návrh na vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností. Ako vlastníci nehnuteľností sú v katastri nehnuteľností zapísaní žalovaní 1/ až 3/. Žalovaní 2/ a 3/ nadobudli

svoj podiel na nehnuteľnostiach dedením po nebohom manželovi žalovanej 1/. Listom zo dňa 26. 04. 2021 žalobca odstúpil od kúpnej zmluvy, a to z dôvodu neuhradenia kúpnej ceny riadne a včas. Odstúpenie od zmluvy bolo žalovanej 1/ a jej nebohému manželovi doručené dňa 28. 04. 2021. Listom zo dňa 26. 04. 2021 žalovaná 1/ oznámila žalobcovi, že s odstúpením od zmluvy nesúhlasí, keďže v čase podpisu zmluvy bola kúpna cena už uhradená. Zároveň žalovaná 1/ žalobcu vyzvala, aby jej poskytol súčinnosť pri zmene osoby odberateľa energií. Žalobca následne odstúpenie od zmluvy doručil katastrálnemu úradu, ktorý účastníkom konania listom zo dňa 07. 05. 2021 oznámil, aby kupujúci v lehote 60 dní podali žalobu o neplatnosť odstúpenia od kúpnej zmluvy, nakoľko nesúhlasili s odstúpením od zmluvy. Dňa 15. 07. 2021 bol zo strany žalobcu doručený katastrálnemu úradu návrh na zápis poznámky, a to začatie súdneho konania o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam. Poznámka bola zapísaná pod č.k. P 66/2021 dňa 16. 06. 2021. Konanie o zápise č.k. Z 933/21 bolo dňa 21. 06. 2021 prerušené až do právoplatného skončenia tohto konania. Žalovaná 1/ s nebohým manželom dňa 24. 10. 2020 uzatvorili so spoločnosťou Reality M, s.r.o. zmluvu o zložení finančnej čiastky, predmetom ktorej bolo zloženie finančných prostriedkov vo výške 35.000 eur za účelom rezervácie nehnuteľností. Podľa článku I. bod 5 zmluvy mal byť tento rezervačný poplatok započítaný do kúpnej ceny. Na základe Dodatku č. 1 k tejto zmluve uzatvorenom dňa 20. 11. 2020 mali žalovaná 1/ s nebohým manželom zložiť v prospech Reality M, s.r.o. ďalšiu zálohu vo výške 5.000 eur. Na základe Dodatku č. 2 k tejto zmluve uzatvorenom dňa 13. 12. 2020 mali žalovaná 1/ s nebohým manželom zložiť v prospech Reality M, s.r.o. zvyšok kúpnej ceny vo výške 74.000 eur. Žalovaná 1/ spolu s manželom v prospech V. W. uhradili dňa 24. 10. 2020 sumu 25.000 eur, dňa 27. 10. 2020 sumu 10.000 eur a dňa 14. 12. 2020 sumu 74.000 eur. Dňa 02. 05. 2019 udelil žalobca plnú moc v prospech V. W., okrem iného na zastupovanie ohľadom vydávania a prijímania peňazí alebo iných hodnôt, ich vydanie a príjem potvrdzoval. Predložená plná moc má označenie vkladového konania č. V 619/21. Dňa 21. 04. 2021 podal na OR PZ v Prievidzi konateľ žalobcu trestné oznámenie na V. W. pre podozrenie zo spáchania trestného činu podvodu. Žalobca od V. W. od 21. 04. 2022 až do 26. 07. 2021 formou sms správ žiadal vrátiť peniaze, ktoré boli zaplatené za nehnuteľnosti. V. W. sa žalobcovi ospravedlňoval a sľuboval, že mu peniaze vráti. Žalobca takisto od V. W. žiadal vrátiť peniaze aj formou telefonickkej komunikácie, pričom ho obvinil zo spáchania trestného činu podvodu.

1.2. Súd prvej inštancie preskúmal naliehavý právny záujem žalobcu na podaní žaloby a poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/56/2003. V tomto prípade boli žalovaní zapísaní v katastri nehnuteľností ako spoluvlastníci nehnuteľností, preto ak sa žalobca chcel domôcť určenia svojho vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, musel tak urobiť podaním žaloby. Súd mal preto naliehavý právny záujem žalobcu na podaní žaloby za preukázaný. Medzi stranami nebolo sporné, že dňa 29. 01. 2021 žalobca so žalovanou 1/ a jej nebohým manželom uzatvorili kúpnu zmluvu, predmetom ktorej bol predaj nehnuteľností za kúpnu cenu 113.000 eur. Medzi stranami zároveň nebolo sporné, že kúpna cena bola ešte pred podpisom zmluvy uhradená V. W.. Žalobca v priebehu konania tvrdil, že V. W. nebol oprávnený na prevzatie kúpnej ceny a keďže mu kúpna cena nebola uhradená, odstúpil od kúpnej zmluvy, ktoré považoval za platné a od tohto odôvodňoval svoje vlastnícke právo k nehnuteľnostiam. Žalobca v priebehu konania uviedol, že V. W. ústne splnomocnil na predaj nehnuteľností. Medzi žalobcom a V. W. bola uzatvorená sprostredkovateľská zmluva, predmetom ktorej bolo sprostredkovanie uzatvorenie kúpnej zmluvy, ktorej súčasťou zmluvy bolo aj ústne splnomocnenie V. W. na úkony spojené s predajom nehnuteľností, pričom žalobca presne nešpecifikoval, čo bolo predmetom tohto ústneho plnomocnenstva, avšak uviedol, že určite to nebolo preberanie kúpnej ceny. Žalovaní tvrdili, že kúpna cena bola riadne a včas pred podpisom zmluvy uhradená a žalovaná 1/ s nebohým manželom si splnili povinnosť uhradiť kúpnu cenu, preto považujú odstúpenie od zmluvy zo strany žalobcu za neplatné. Sporným medzi stranami bol rozsah splnomocnenia udeleného žalobcom v prospech V. W. a s tým spojená riadna a včasná úhrada kúpnej ceny. Kúpna cena mala byť podľa kúpnej zmluvy uhradená pred podpisom kúpnej zmluvy na číslo účtu, ktorý je uvedený v zmluve (článok III. bod 2). Ako uviedol žalobca, celú realizáciu predaja mala na starosti realitná kancelária. Pokiaľ má dôjsť k úhrade kúpnej ceny pred podpisom kúpnej zmluvy a s kupujúcimi koná výhradne realitná kancelária, je logické, že tá kupujúcim oznamuje číslo účtu, na ktorý majú kúpnu cenu uhradiť. Z uvedeného vyplývalo, že žalovaná 1/ s nebohým manželom

v dobrej viere a na základe zmluvy o zložení finančnej čiastky spolu s dodatkami k tejto zmluve uhradili kúpnu cenu na účet, ktorý im uviedla realitná kancelária. Žalobca svojim podpisom dňa 29. 01. 2021

potvrdil, že došlo k úhrade kúpnej ceny. Číslo účtu uvedené v zmluve je pre obe strany irelevantné, keďže žalobca potvrdzuje svojim podpisom vedomosť o úhrade kúpnej ceny a kupujúci kúpnu cenu uhradili ešte pred podpisom kúpnej zmluvy na účet, ktorý im oznámila realitná kancelária. Pokiaľ by žalobca nemal vedomosť o úhrade kúpnej ceny, respektíve táto by mu nebola uhradená na účet, na ktorý chcel, nemal by zmluvu vôbec podpisovať a mal by sa u sprostredkovateľa informovať, či došlo k úhrade kúpnej ceny. Súd mal za to, že žalobca vedel, že v deň podpisu zmluvy 29. 01. 2021 bola kúpna cena uhradená. Ak by aj túto skutočnosť nevedel, svojim podpisom kúpnej zmluvy deklaroval úhradu kúpnej ceny a túto skutočnosť si pred podpisom kúpnej zmluvy mal overiť. Ak teda ako tvrdil žalobca mu mal V. W. oznámiť, že kúpna cena v deň uzatvorenia kúpnej zmluvy uhradená nebola, nemal zmluvu vôbec uzatvárať. Súd preto vychádza z toho, že žalobca ku dňu podpisu zmluvy 29. 01. 2021 o úhrade kúpnej ceny vedel. Žalobca tvrdí, že V. W. nebol oprávnený na základe udeleného ústneho plnomocenstva prebrať kúpnu cenu. Z toho vyplýva, že V. W. svojim konaním, keď prevzal od žalovanej 1/ a jej nebohého manžela kúpnu cenu konal nad rámec udeleného splnomocnenia. V. W. ako splnomocnenec teda prekročil svoje oprávnenie vyplývajúce z udeleného plnomocnenstva.

Žalobca po tom, ako sa dňa 29. 01. 2022 dozvedel, že kúpna cena bola uhradená, mal bez zbytočného odkladu oznámiť žalovanej 1/ a jej nebohému manželovi nesúhlas s úhradou kúpnej ceny v prospech V. W.. Takýto úkon žalobca nevykonal bez zbytočného odkladu, keďže k nemu pristúpil až odstúpením od zmluvy, doručeným žalovanej 1/ a jej nebohému manželovi dňa 28. 04. 2021, teda skoro tri mesiace po tom, ako sa dozvedel o úhrade kúpnej ceny V. W.. Zákon neupravuje, aký časový úsek sa považuje za bez zbytočného odkladu, avšak vzhľadom na možnosť uplatnenia nesúhlasu zo strany žalobcu okamžite, s poukazom na skutočnosť, že išlo o jeho nehnuteľnosť a výšku kúpnej ceny 113.000 eur (ide o značnú sumu), mal súd za to, že nemožno za časový úsek bez zbytočného odkladu považovať dobu skoro troch mesiacov. Naplnila sa zákonná domnienka podľa ustanovenia § 33 ods. 1 Občianskeho zákonníka, že žalobca tento úkon, teda úhradu kúpnej ceny na účet V. W. schválil. Tým je splnená povinnosť žalovaných uhradiť kúpnu cenu riadne a včas. Obe strany sporu považovali kúpnu zmluvu uzatvorenú za platne, pričom bolo preukázané, že žalovaná 1/ s nebohým manželom si splnili povinnosť uhradiť kúpnu cenu riadne a včas. Žalobca vzhľadom na domnienku podľa § 33 ods. 1 Občianskeho zákonníka nepristúpil k odstúpeniu od kúpnej zmluvy platne a žalovaní sú vlastníkami predmetných nehnuteľností. Preto súd žalobu v celom rozsahu zamietol. Súd sa ďalej nezaoberal skutočnosťami tvrdenými stranami sporu ohľadom udelenej plnej moci zo dňa 02. 05. 2019, trestného konania, sms a telefonickej komunikácie žalobcu s V. W. a jeho priateľkou, pretože tieto nemali vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

2. Krajský súd v Trenčíne (ďalej aj len „odvolací súd“) rozsudkom z 25. októbra 2023 sp. zn. 5Co/39/2023 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalovaným 1/, 2/, 3/ priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

2.1. Odvolací súd preskúmaním veci dospel k záveru, že súd prvej inštancie vzal do úvahy všetky skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov vyplynuli, neopomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo, výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 191 Civilného sporového poriadku (ďalej „CSP“). Pri rozhodovaní súd prvej inštancie použil správny právny predpis, správne ho vyložil a na daný skutkový stav ho aj správne aplikoval. Odvolací súd sa preto stotožnil so skutkovými i právnymi závermi súdu prvej inštancie, ktoré viedli k rozhodnutiu súdu prvej inštancie o zamietnutí žaloby žalobcu, z tohto dôvodu si odvolací súd aj osvojil dôvody napadnutého rozhodnutia, v celom rozsahu na ne poukázal v zmysle § 387 ods. 2 CSP.

2.2. K odvolacím námietkam žalobcu odvolací súd dodal, že tieto po preskúmaní veci nepovažoval za dôvodné. Súd prvej inštancie nijakým spôsobom nekonštruoval skutkový stav veci bez opory vo vykonanom dokazovaní a skutočnostiach, ktoré z neho zistil. Z obsahu kúpnej zmluvy uzatvorenej medzi žalobcom a žalovanou 1/ a jej manželom vyplýva, že strany zmluvy sa dohodli, že kúpna cena za prevádzané nehnuteľnosti bude uhradená pred podpisom zmluvy. Ak teda žalobca pristúpil k podpisu predmetnej zmluvy, musel mať vedomosť o tom, že dojednaná kúpna zmluva uhradená bola. Z toho potom nevyhnutne vyplýva záver, že zaplatenie peňažných súm žalovanou 1/ a jej manželom v prospech účtu V. W., ktorý vo veci vystupoval /či už ako fyzická osoba - písomná plná moc žalobcu bola v konaní preukázaná alebo ako konateľ realitnej kancelárie Reality M, s.r.o. - udelenie ústnej plnej moci žalobca v konaní potvrdil/ ako sprostredkovateľ predaja nehnuteľnosti v mene žalobcu, považoval

žalobca za riadne zaplatenie dojednanej kúpnej ceny. Týmto záverom svedčí aj v konaní preukázaná skutočnosť, že predávané nehnuteľnosti boli kupujúcim odovzdané už pred podpisom kúpnej zmluvy, pričom podľa čl. V. bod 2. kúpnej zmluvy sa ich predávajúci - žalobca zaviazal odovzdať kupujúcim v deň uhradenia kúpnej ceny. V tomto prípade, keď žalobca vedel o peňažnom plnení žalovanej 1/ a jej manžela a považoval toto za plnenie dojednanej kúpnej ceny, nemal právo na odstúpenie od kúpnej zmluvy podľa jej čl. III. bod 3. pre nezaplatenie kúpnej ceny kupujúcimi. Jeho odstúpenie od kúpnej zmluvy je tak neúčinné, nie je preto vlastníkom predmetných nehnuteľností a jeho žaloba bola nedôvodná.

2.3. K obrane žalobcu, že peňažné plnenia žalovanej 1/ a jej manžela V. W. nemožno považovať za riadne zaplatenie dojednanej kúpnej ceny, pretože menovaný nebol ústne ani písomne splnomocnený na prevzatie plnenia kúpnej ceny, odvolací súd uviedol, že aj tieto námietky žalobcu súd prvej inštancie vyhodnotil správne ako nedôvodné. Z dokazovania vykonaného vo veci súdom prvej inštancie vyplynulo, že menovaný V. W. konal vo veci predaja predmetných nehnuteľností na základe ústneho plnomocenstva žalobcu pre jeho realitnú kanceláriu. Tiež bolo v konaní preukázané, že menovaný mal ako fyzická osoba od žalobcu aj písomné plnomocenstvo, ktoré ho v konaní za žalobcu voči fyzickým, právnickým osobám, štátnym a verejným orgánom a organizáciám nijako neobmedzovala, teda ho neobmedzovalo ani v prijímaní zmluvných plnení za žalobcu. Vo vzťahu k žalovanej 1/ a jej manželovi pri predaji predmetných nehnuteľností potom preukázane vystupoval menovaný ako osoba, ktorá je oprávnená konať za žalobcu. Disponoval kľúčmi od nehnuteľnosti, umožnil jej obhliadku i nast'ahovanie sa kupujúcich do nej a jej užívanie ešte pred podpisom samotnej kúpnej zmluvy. Tiež zabezpečil a žalovanej 1/ a jej manželovi predložil návrh kúpnej zmluvy podpísaný žalobcom, pričom títo so samotným žalobcom neprišli ani do kontaktu.

2.4. Odvolací súd sa na základe skutočností, ktoré vyplynuli z dokazovania vykonaného vo veci súdom prvej inštancie domnieval, že žalobca postupoval v tejto veci nanajvyš' ľahkovážne, keď oprávnenia realitnej kancelárie pri predaji svojich nehnuteľností nevymedzil v písomnom právnom úkone /v plnej moci, alebo aspoň písomnej sprostredkovateľskej zmluve, ktorej existencia tiež nebola v konaní preukázaná/, ponechal v účinnosti neobmedzenú plnú moc pre V. W., nijako nekontroloval postup predaja nehnuteľností žalovanej 1/ a jej manželovi, umožnil prevzatie a užívanie predmetných nehnuteľností žalovanou 1/ a jej manželom cestou tretej osoby, pred podpisom kúpnej zmluvy, nevstúpil do priameho kontaktu s predávajúcimi a celý postup predaja, vrátane vypracovania návrhu kúpnej zmluvy, odovzdania nehnuteľností, zaplatenia kúpnej ceny ponechal na tretiu osobu. Nakoniec žalobca aj pristúpil k podpisu kúpnej zmluvy, z obsahu ktorej vyplýva, že kúpnu cenu majú zaplatiť žalovaná 1/ a jej manžel ešte pred podpisom kúpnej zmluvy. Uvedeným spôsobom pritom žalobca konal ako podnikateľ, ktorý podľa výpovedi konateľa v spore nadobúda a ďalej prevádza nehnuteľnosti, a teda mal by konať s náležitou starostlivosťou. Za tohoto stavu bolo podľa odvolacieho súdu namieste poskytnúť súdnu ochranu dobrej viere žalovaných, ktorí od žalobcu kupovali nehnuteľnosti ako fyzické osoby, bez hlbších znalostí a skúseností o kúpe a predaji nehnuteľností.

3. Proti rozsudku krajského súdu podal dovolanie žalobca, ktorý ho, ako aj rozsudok súdu prvej inštancie, navrhol zrušiť a vrátiť tomuto súdu na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania vyvodil z § 420 písm. f) CSP v spojení s § 431 ods. 1, 2 CSP pre porušenie § 220 ods. 2 CSP. V obsahu dovolania podrobne rozoberal body odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie. V nadväznosti na to, vytýkal odvolaciemu súdu arbitrárnosť, keď sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie a prevzal jeho odôvodnenie, ktoré je v rozpore so skutkovým stavom a formálnou logikou, pričom sám vo svojom odôvodnení odvolací súd prijal závery, ktoré vykazujú také deficity odôvodnenia a rozpory s formálnou logikou a logikou uvažovania a hodnotenie dôkazov, ktoré nemôžu byť akceptovateľné.

4. Žalovaní vo svojom vyjadrení k dovolaniu ho žiadali ako neprípustné odmietnuť.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie žalobcu nie je prípustné.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 ods. 1 CSP.

7. Z hľadiska ústavného aspektu treba rešpektovať právomoc najvyššieho súdu ústavne konformným spôsobom vymedzovať si prípustnosť vecí v konaní o dovolaní a vychádzať z toho, že v prvom rade je vecou najvyššieho súdu určovať si koncepciu interpretácie prípustnosti mimoriadnych opravných prostriedkov, a to za predpokladu, že táto nie je nepriateľská z hľadiska ochrany základných práv a slobôd.

8. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami, ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštanca, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu z akýchkoľvek dôvodov a hľadísk.

9. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená, musí byť vyvážené sprísnenými a jasne čitateľnými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať bezbreho; namiesto je skôr zdržanlivý (uvážený) prístup.

Dovolací súd opakovane konštatuje aj v súlade so závermi ústavného súdu, že dovolacie konanie má povahu typického „advokátskeho procesu“, a to nielen vzhľadom na znenie sporového poriadku. Spracovaniu dovolania a celkovej kvalite zastupovania dovolateľa musí advokát, dovolateľ, ktorý má vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa, ale aj zamestnanec dovolateľa, ktorý je právnická osoba, nevyhnutne venovať zvýšenú pozornosť. Dovolací proces je v porovnaní s predchádzajúcou právnou úpravou podstatne rigoróznejší a odborne náročnejší. Z hľadiska posúdenia prípustnosti dovolania je teda podstatné správne vymedzenie dovolacích dôvodov spôsobom upraveným v zákone (§ 431 až § 435 CSP), a to v nadväznosti na konkrétne, dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu. Pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania, nemožno dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu podrobiť vecnému preskúmaniu v dovolacom konaní.

10. Dovolateľ vyvodzoval prípustnosť svojho dovolania s poukazom na § 420 písm. f) CSP, v zmysle ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala mu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, majúci za to že rozhodnutie krajského súdu nie je riadne odôvodnené a je vo svojej podstate aj nepreskúmateľné.

10.1. K tomuto dôvodu prípustnosti dovolania treba uviesť, že ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ESLP) uvádza, že sudy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, musia sa zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu (účastníkmi konania) a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (pozri napr. Garcia Ruiz v. Španielsko, Vetrenko v. Moldavsko, Kraska v. Švajčiarsko).

10.2. Aj najvyšší súd už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach, práve pod vplyvom judikatúry ESLP a ústavného súdu, zaujal stanovisko, že medzi práva strany civilného procesu na zabezpečenie spravodlivej ochrany jej práv a právom chránených záujmov patrí nepochybne aj právo na spravodlivý proces a že za porušenie tohto práva treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť je totiž odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj špecifickými námietkami strany sporu. Porušením uvedeného práva strany sporu na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej, sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo, aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci

využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá i prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

10.3. Ak dovolateľ v rámci dovolacieho dôvodu v zmysle § 420 písm. f) CSP namietal arbitrálne odôvodnenie napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, v spojení s rozsudkom súdu prvej inštancie, dovolací súd opakovane vyjadruje záver, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamená, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania (II. ÚS 76/07). O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (m. m. I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 383/06). K zjavnej neodôvodnenosti (arbitrárnosti) rozhodnutí všeobecných súdov sa vyjadril aj Ústavný súd Slovenskej republiky, keď uviedol, že je najčastejšie daná rozporom súvislostí ich právnych argumentov a skutkových okolností prerokúvaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Uvedené nedostatky pritom musia dosahovať mieru ústavnej relevancie, teda ich intenzita musí byť spôsobilá porušiť niektoré z práv uvedených v čl. 127 ods. 1 Ústavy. (II. ÚS 302/2019-44 z 20. februára 2020, ods. 17).

10.4. Obsah spisu v ničom neopodstatňuje tvrdenie dovolateľa, že rozhodnutie odvolacieho súdu je arbitrálne a v rozpore s elementárnou logikou, ako tvrdí dovolateľ. Odvolací súd zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, ktoré ho viedli k rozhodnutiu; pričom odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu spĺňa náležitosti riadneho odôvodnenia v zmysle § 393 ods. 2 CSP. Dovolací súd s prihliadnutím na námietku dovolateľa, že „došlo k porušeniu § 220 ods. 1 CSP“, uvádza, že takéto porušenie v odôvodnení rozsudku súdu prvej inštancie nevzhladol. Je potrebné zdôrazniť, že v odôvodnení rozsudku sudca iba skoncentruje podstatný obsah procesných úkonov a prednesov sporových strán, ktoré sú relevantné pre konania a rozhodnutie, to platí rovnako pre vykonané dôkazné prostriedky. Treba mať na pamäti, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie, stačí, ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie. Odvolací súd zhodnotil skutkový stav, ktorý vyplynul z dokazovania, a pri svojom právnom závere, podrobne a presvedčivo odôvodnil, z čoho vychádzal. Zároveň sa vysporiadal s podstatnými odvolacími námietkami. Dovolateľ v rámci dovolania opakovane vyjadril svoj nesúhlas so závermi oboch súdov, ktoré však v odôvodnení vychádzali zo zisteného skutkového stavu súdom prvej inštancie, ktorý prevzal odvolací súd, a právnych záverov, s ktorými sa stotožnil.

11. Dovolací súd pri posudzovaní dôvodnosti namietaného porušenia procesných práv dovolateľa nezistil také nedostatky v postupe odvolacieho súdu, ktoré by odôvodňovali záver, že jeho závery by boli svojoľné alebo zjavne neodôvodnené. Z obsahu preskúmaného rozhodnutia odvolacieho súdu nevyplýva taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu.

12. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP tak nemožno považovať to, že sudy neodôvodnili svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa.

13. Najvyšší súd dopĺňa, že nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu nie je v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu považované za vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP (v tomto smere najvyšší súd poukazuje na naďalej opodstatnené závery vyjadrené v judikátoch R 37/1993 a R 125/1999, R

42/1993, R 6/2000. Súlad tohto právneho názoru s Ústavou Slovenskej republiky posudzoval už ústavný súd, nedospel však k záveru o jeho ústavnej neudržateľnosti (II. ÚS 465/2017). Rovnako prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nezakladá ani to, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu (prípadne) spočívalo na nesprávnych právnych záveroch, t. j. nesprávnom právnom posúdení veci (porovnaj judikáty R 54/2012 a R 24/2017).

13.1. V súvislosti s vyššie uvedeným dovolací súd pripomína aj naďalej aktuálne konštatovanie ústavného súdu, podľa ktorého prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu zmätočnosti znemožňujúcu realizáciu procesných oprávnení účastníka konania (IV. ÚS 196/2014 a tiež IV. ÚS 279/2018).

14. Z uvedených dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že argumentácia dovolateľa nie je v podanom dovolaní vymedzená spôsobom, ktorý by dovolací súd považoval za prípustný, zodpovedajúcim § 431 CSP. Uzavrel preto, že na podklade procesne neprípustného dovolania žalobcu nebolo možné uskutočniť meritórny dovolací prieskum.

15. Dovolací súd odmietol podané dovolanie podľa § 447 písm. c) CSP, v zmysle ktorého dovolací súd odmietne dovolanie, ak nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi.

16. Výrok o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

17. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.